

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE COMPOSICIÓN E INSTRUMENTACIÓN APLICADA I - II
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
 TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)
 CURSO 2023/2024

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: <i>COMPOSICIÓN E INSTRUMENTACION APLICADA I - II (1º e 2º Cuadrimestre)</i>										
ESPECIALIDADE	PEDAGOXÍA						ITINERARIO		PEDAGOXÍA XERAL E DA LINGUAXE MUSICAL	
CARÁCTER	OBRIGATORIA ESPECÍFICA						TIPO DE CLASE		COLECTIVA	
DEPARTAMENTO	PEDAGOXÍA						XEFA DE DPTO.		ADRIANA CRISTINA GARCÍA GARCÍA	
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR DA DISCIPLINA	TOMÁS SÁNCHEZ SÁNCHEZ
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	2 horas
ECTS/CUAD.							3	3	Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS						EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA	
	TOMÁS SÁNCHEZ SÁNCHEZ						tomassanchezxunta@gmail.com		LUNS: 17:00 – 17:30 MÉRCORES: 21:30 – 22:00	

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Fundamentos básicos da composición musical. Creación, adaptación e arranxos de materiais para agrupacións propias da aula de música e dos diversos materiais musicais didácticos precisos na ensinanza da música nos diferentes contextos educativos.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os correspondentes ao nivel profesional das materias: harmonía, análise, novas tecnoloxías aplicadas a música, lectura a 1ª vista e transposición, improvisación e acompañamento e piano.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Improvisación e acompañamento pianístico aplicado a pedagogía. Piano Aplicado.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T: 1, 3, 4, 16, 17
COMPETENCIAS XERAIS:	X: 1, 2, 3, 4, 10, 13, 20, 21, 22, 23
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP: 2, 3, 4, 5, 11
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015.	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Coñecer os diferentes elementos e procedementos construtivos tradicionais.	T: 1, 3, 4, X:1, 13, 20, EP3.
2. Construír de forma axeitada acompañamentos pianísticos para exercicios de linguaxe musical e interpretar e cantar os mesmos no teclado, así como diversos tipos de estruturas harmónicas e formais.	T: 4, 16, X: 2, 13, EP: 3, 4.
3. Compoñer pezas tanto vocais, como instrumentais, para pequena percusión e sobre un texto dado e poder aplicar as mesmas a didáctica do linguaxe musical.	T: 1, 16, 17, X: 13, 23, EP: 3, 4
4. Analizar leccións de linguaxe musical e obras vocais con acompañamento pianístico de autores de recoñecido prestixio.	T: todas, X: 1, 2, 3, 4, EP: 2, 3.
5. Diferenciar as características propias de cada curso de linguaxe musical en grado elemental e profesional adaptando as composicións e exercicios o nivel do alumnado.	T: 1, 3, 4, X: 1, 13, 20, EP3.
6. Compoñer ditados rítmico-melódicos a unha e dúas voces.	T: 1, 16, 17, X: 13, 23, EP3, EP4.
7. Obter coñecementos básicos das posibilidades técnicas e os recursos tímbricos dos diferentes instrumentos e aplicalos en composicións e instrumentacións.	T: 1, 16, 17, X: 4, 22, 23, EP4.

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN (1º Cuadrimestre)		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1	1.1. Análise de cancións e pezas musicais diversas e sinxelas. 1.2. Adaptación e arranxo tendo en conta obxectivos e contidos concretos do ensino elemental, partindo de estruturas con I, IV e V, engadindo progresivamente outras funcións.	4
Tema 2	2.1. Aplicación de ritmos a textos e viceversa. 2.2. Composición de exercicios rítmicos a unha e dúas voces. Composición de ditados a unha voz. 2.3. Aplicación da Instrumentación Orff. 2.4. Composición de cancións e exercicios melódicos con funcións I y V con acompañamento. Engadir progresivamente outras funcións e notas de paso, de floreo e outras notas estrañas.	4
Tema 3	3.1. Análise de pezas musicais de diversos estilos e de dificultade progresiva. 3.2. Adaptación e arranxo tendo en conta obxectivos e contidos concretos de ensino elemental, con forma, estruturas harmónicas e acompañamentos instrumentais diversos.	4
Tema 4	4.1. Composición de melodías utilizando diversos tipos de escalas maiores e menores. 4.2. Composición de melodías tonais interválicas. 4.2. Composición de ditados sinxelos a dúas voces.	4
TOTAL SESIÓNS:		16

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN (2º Cuadrimestre)		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1	1.1. Análise de cancións e pezas musicais diversas para grado profesional. 1.2. Adaptación e arranxo tendo en conta obxectivos e contidos concretos do ensino profesional, engadindo progresivamente funcións como dominantes secundarias, modulacións etc.	4
Tema 2	2.1. Aplicación de ritmos a textos e viceversa. 2.2. Composición de exercicios rítmicos a unha e dúas voces. 2.3. Composición de ditados a dúas voces. 2.4. Aplicación da Instrumentación Orff. 2.5. Composición de cancións e exercicios melódicos con funcións estruturais harmónicas complexas con acompañamento. Utilizando funcións de dominantes secundarias e notas de paso, de floreo e outras notas estrañas. Modulacións. Sexta aumentada.	4
Tema 3	3.1. Análise de pezas musicais de diversos estilos: Jazz, dodecafonía, hexatona, pentafonía etc. 3.2. Adaptación e arranxo tendo en conta obxectivos e contidos concretos de ensino profesional, con forma, estruturas harmónicas e acompañamentos instrumentais diversos.	4
Tema 4	4.1. Composición de melodías utilizando diversos tipos de escalas maiores e menores, pentatónica, hexátona, modais etc. 4.2. Composición de melodías tonais interválicas.	4
TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE (1º Cuadrimestre)			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introdutorias	1	-	1
Exposición maxistral	5	-	5
Exposición práctica-teórica	7	-	7
Corrección de obras e exercicios	15	-	15
Planificación das composicións	3	-	3
Realización de exercicios e composición de obras	-	40	40
Comentarios e audición de obras	3	7	10
Actividades complementarias	-	2	2
Titorías individuais e de grupo	-	2	2
Actividades de avaliación: probas e revisión de probas	4	1	5
TOTAL HORAS:			90

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE (2º Cuadrimestre)			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introductorias	1	-	1
Exposición maxistral	5	-	5
Exposición práctica-teórica	7	-	7
Corrección de obras e exercicios	15	-	15
Planificación das composicións	3	-	3
Realización de exercicios e composición de obras	-	40	40
Comentarios e audición de obras	3	7	10
Actividades complementarias	-	2	2
Titorías individuais e de grupo	-	2	2
Actividades de avaliación: probas e revisión de probas	4	1	5
TOTAL HORAS:			90

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Observación na clase	Interese pola materia, participación, puntualidade, realización correcta dos exercicios propostos.	Todas	20%
Práctica e traballo individual	Composición de obras e interpretación ó piano e voz. Realización con corrección de actividades propostas e entrega en prazo e forma. As entregas serán periódicas xa sexan semanais ou quincenais. A entrega fora de prazo suporá unha penalización neste apartado.	Todas	60%
Portafolios	Composicións realizadas en formato dixital, análise de leccións e outros materiais vistos en clase, diario de clase cos aprendizaxes máis importantes de cada sesión. Reflexión global sobre a materia. Aportacións persoais dende o punto de vista de docente e alumnado. O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia.	Todas	20%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Traballo individual	Composición dun número de a lo menos 15 obras sobre os contidos da programación. Realización con corrección de actividades propostas	Todas	70%
Práctica individual	Interpretación ó piano e voz con corrección e afinación das composicións presentadas.	Todas	20%
Portafolios	Composicións realizadas en formato dixital, análise de leccións e outros materiais vistos en clase, diario de clase cos aprendizaxes máis importantes de cada sesión. Reflexión global sobre a materia. Aportacións persoais dende o punto de vista do docente e do alumnado. O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia. Deberán comentarse 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			

6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)			
*(Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)			
Traballo individual	Composición dun número de a lo menos 15 obras sobre os contidos da programación. . Realización con corrección de actividades propostas	Todas	70%
Práctica individual	Interpretación ó piano e voz con corrección e afinación das composicións presentadas.	Todas	20%
Portafolios	Composicións realizadas en formato dixital, análise de leccións e outros materiais vistos en clase, diario de clase cos aprendizaxes máis importantes de cada sesión. Reflexión global sobre a materia. Aportacións persoais dende o punto de vista do docente e do alumnado. O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia. Deberán comentarse 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Traballo individual	Composición dun número de a lo menos 15 obras sobre os contidos da programación. . Realización con corrección de actividades propostas	Todas	70%
Práctica individual	Interpretación ó piano e voz con corrección e afinación das composicións presentadas.	Todas	20%
Portafolios	Composicións realizadas en formato dixital, análise de leccións e outros materiais vistos en clase, diario de clase cos aprendizaxes máis importantes de cada sesión. Reflexión global sobre a materia. Aportacións persoais dende o punto de vista do docente e do alumnado. O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia. Deberán comentarse 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

- A History of Western Music vol. I e II/W.W. Norton.
- A. Schönberg (1967) Fundamentos de la composición musical. Ed. Real Musical.
- Armonía del Siglo XX. Vincent Persichetti / Ed. Real Musical.
- Armonía. Walter Piston / Idea Books.
- Asins Arbó, Williart, Molina - El acompañamiento de la melodía y su improvisación al piano. Real musical.
- Contrapunto creativo. Johannes Fomes, Jürgen Wilbrand.
- De la Motte, Diether - Armonía. Idea Música.
- El estudio de la orquestación. S.Adler/ Ed. Idea música.
- Formas musicales. Joaquín Zamacois.
- Gillanders, C.; Candisano, J.A. (2016) Acompañamiento de canciones infantiles. Guía práctica para educadores. Dinsic. Barcelona
- Historia de la composición musical. Clemens Kühn / Ed. Idea Música.
- Introducción a la música del s. XX. Ottó Károlyi / Ed. Alianza Editorial Música.
- Kuhn, C. - Historia de la composición musical. Idea Musica.
- Kuhn, C. - Tratado de la forma musical. Idea Musica.
- La música de Bela Bartók. Elliott Antokoletz / Idea Books.
- La orquesta contemporánea. A.Casella / Ed. Ricordi.
- Más Devesa, M. (2016) Fundamentos de la composición.. Improptu. Picanya
- Modelos para estudiantes de composición. A. Shöenberg / Ed. Ricordi.
- Molina, E et alt.: 2000. Armonia I. Real musical Madrid
- Molina, E et alt.: 2001. Armonia II. Real musical Madrid
- Molina, E. - Improvisación al piano. Enclave creativa.
- Molina, E.; Chacón, A. (2004) Musicalización de textos. Enclave Creativa. Madrid.
- Navarrete, Ana Mª, Molina, E., Sierra, F., Arenosa, E., Si bemol - Libros de Linguaxe Musical.
- Páez, R. (2018) Creación de recursos musicales I. El arreglo para conjunto instrumental escolar [1]
- Salzer, F. - Audición Estructural. Labor.
- Sistemas compositivos temperados en el siglo XX. Teresa Catalán / Ed. Institució Alfons el Magnànim – Impr. Piles.
- Técnica de mi lenguaje musical. Olivier Messiaen / Ed. Alphonse Leduc.
- Técnicas compositivas del s. XX. Gotzon Aulestia / Ed. Alpuerto.
- Tratado de Composición musical. Joaquín Turina. Unión Musical Ediciones.
- Tratado de la forma musical. Clemens Kühn / Ed. SpanPress.